

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359030.11>

CZU: 336.225.2(478)

EFFICIENCY AND ROLE OF THE TAX ADMINISTRATION IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

EFICIENȚA ȘI ROLUL ADMINISTRĂRII FISCALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

RACU Andreia, studentă, Specialitatea: FB
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: andriearacu04@gmail.com

***Abstract:** The purpose of the research is to analyze the efficiency and role of tax administration in the Republic of Moldova. Fiscal administration is a complex process that requires a detailed analysis of the efficiency of the monitoring system of performance indicators of the activity of the fiscal body. In this research we used research methods, such as: comparison method, synthesis, observation, logical and systemic analysis, respectively, the use of table methods in exposing and rendering the studied economic processes.*

Key words: fiscal administration, fiscal control, efficiency, SFS

JEL Classification: E62

INTRODUCERE Administrarea fiscală în Republica Moldova deține două roluri primordiale, primul este cel de asigurare a colectării depline și la termen a impozitelor și taxelor, a penalităților și amenzilor în bugetele de toate nivelurile și în fondurile extrabugetare; cel de-al doilea rol este de efectuare a acțiunilor de cercetere penală în caz de existență a unor circumstanțe ce atestă comiterea infracțiunilor fiscale.

Astfel, **actualitatea** problemei cercetate rezidă în importanța majoră pe care o are administrarea fiscală funcțională la parametri optimi și cu o performanță comparabilă la nivel internațional atât pentru cetățeni și afaceri (se creează condiții ușor de urmat de onorare a obligațiilor fiscale), cât și pentru managementul țării, dat fiind faptul că un astfel de sistem ar asigura colectarea resurselor necesare unei dezvoltări durabile, ceea ce va crește gradul de încredere a populației în deciziile politice asumate de guvernanți.

CONȚINUTUL DE BAZĂ În sistemul fiscal, un rol important îi revine administrării fiscale și mecanismelor sale, pornind de la faptul că anume prin intermediul acestor componente se asigură colectarea resurselor financiare, tehnicile și atitudinea în procesul de colectare având o importanță crucială în cadrul acestui proces. Principala sarcină a oricărei administrări fiscale este facilitarea conformării fiscale, aprecierea corectă a acesteia este prezentat printr-un indicator de performanță a administrării fiscale.

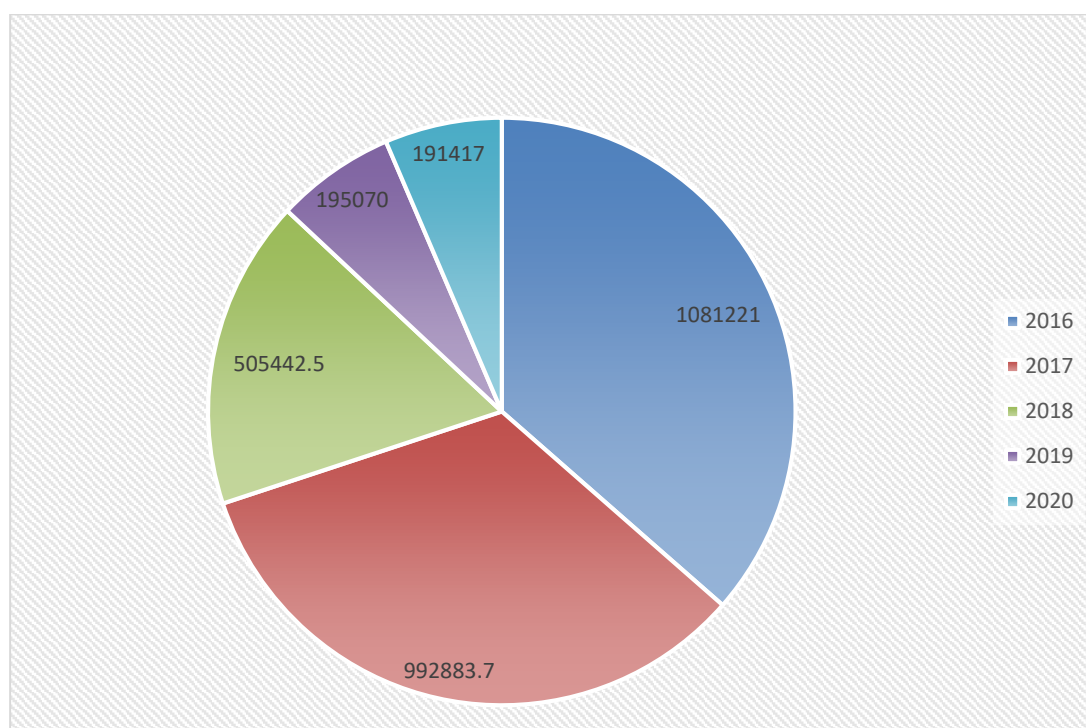
Unul dintre principalele organe care asigură o administrare fiscală eficientă este Serviciul Fiscal de Stat. Printre principalele funcții îndeplinite de acesta, se enumără: administrarea impozitelor, taxelor și altor venituri la bugetul public național; acordarea de servicii pentru contribuabili; prevenirea și combaterea încălcărilor fiscale, inclusiv a evaziunii fiscale; controlul fiscal; cooperarea internațională în domeniul fiscalității, precum și altele. Cu toate acestea, autorul și-a propus să pună accent pe analiza contralelor fiscale. Controlul fiscal este o consecință logică a sarcinilor administrației fiscale, deoarece acesta permite verificarea dacă toți contribuabilii își îndeplinesc obligațiile fiscale corect, complet și la timp. Astfel, în tabelul 1 a fost realizată o analiza a numărului total de controale fiscale realizate în anii 2016-2020. În cadrul acestui tabel a fost determinat și numărul total de încălcări depistate în cadrul acestor controale fiscale, precum și suma totală a sancțiunilor aplicate întreprinderilor care au fost supuse controalelor fiscale pe parcursul anilor 2016-2020.

Tabelul 1. Evoluția controalelor fiscale în Republica Moldova, 2016-2020

Anul	Nr. de întreprinderi	Controale fiscale			Rezultatele controalelor fiscale	
		Nr. contr. fiscale	Nr. de încălcări	Ponderea încălcărilor în totalul controalelor fiscale (%)	Suma total calculată a impozitelor, majorărilor de întârziere (mii lei)	Suma total calculată a sancțiunilor fiscale (mii lei)
2016	51 600	42 755	25 951	60.70 %	1 781 741.44	1 081 221.42
2017	53 600	44 292	27 367	61.79 %	1 464 455.48	992 883.55
2018	55 700	35 666	19 056	53.42 %	674 460.43	505 442.47
2019	55 900	48 346	27 770	57.00 %	344 697	195 070
2020	57 200	45 594	29 509	65.00 %	409 869	191 417

Sursa: Elaborat de autor în baza datelor oferite de raportul „Indicatori vizînd activitatea IMM în anul 2016...2020”, www.statistica.gov.md. Raportul „Date statistice privind rezultatele controalelor fiscale efectuate de către SFS”, www.sfs.md.

În urma analizei tabelului 1, se observă ca raportul dintre numărul de controale și totalul întreprinderilor este practic în aceleași proporții (82% în 2016 și 2017, 64 % în 2018, 86 % în 2019, și respectiv 79% în 2020). [Exemplu de calcul: $42755 \cdot 100\% / 51600 = 82\%$]. De asemenea, se observă ca ponderea încălcărilor în totalul controalelor fiscale realizate este în descreștere ușoară din 2016 în 2019, iar în 2020 acestea cresc cu circa 8 % în comparație cu anul precedent. Suma total calculată a sancțiunilor fiscale este în descreștere, de la 1 081 221 420 lei în 2016, ajungând la 191 417 000 lei în 2020.

Diagrama 1: Suma totală calculată a sancțiunilor fiscale 2016-2020

Sursa: Realizat de autor în baza datelor din tabelul 1

După cum putem observa în cadrul diagramei 1, creșterea numărului de controale fiscale nu a dus la o creștere a numărului de încălcări, aceasta fiind însă invers proporțională. Deci, eficacitatea administrării fiscale crește odată cu diminuarea sancțiunilor fiscale din urma majorării controalelor fiscale. Astfel, sistemul nostru fiscal actual este mai eficace în corespondență cu cel de anii trecuți, ceea ce demonstrează faptul că SFS își urmează una din principalele sale scopuri, și anume perfecționarea mecanismului de administrare fiscală. Această tendință invers proporțională se mai poate datora și asupririi sancțiunilor fiscale și creșterii numărului de controale fiscale, ceea ce a influențat contribuabilii să acorde mai multă atenție în ceea ce privește respectarea legislației fiscale. În plus, contribuabilii prezintă un grad mai ridicat de corectitudine și sunt mai prudenți când sunt supuși unor controale fiscale.

De asemenea, analizând tabelul 1, precum și diagrama 1 corespunzător, se poate observa o ușoară abatere de la tendința descrescătoare a numărului total de încălcări în anul 2020. Acestea fiind în creștere cu 8 % față de anul 2019, fapt datorat de urmările pandemiei COVID-19. În urma izbucnirii acesteia, UE a acordat un sprijin pentru economia Moldovei, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM). Acest sprijin se caracterizează prin acordarea de facilități, multe dintre controalele fiscale au fost sistate, fapt ce a cauzat relaxarea contribuabililor, și ca urmare creșterea numărului de încălcări fiscale.

CONCLUZII

În cadrul acestei lucrări a fost realizată o analiză a eficienței și rolului administrării fiscale în Republica Moldova. În urma acestui studiu avem următoarele concluzii de rigoare: în primul rând, administrarea fiscală reprezintă o activitate a organelor de stat responsabile de asigurarea colectării depline și la termen a impozitelor și taxelor, a penalităților și amenzilor în bugete și în fondurile

extrabugetare. Organul principal cu atribuție de administrare fiscală este Serviciul Fiscal de Stat. Una dintre principalele funcții ale acestuia o reprezintă Controlul fiscal. Realizând o analiză a controlului fiscal, se observă că eficiența acestuia este în creștere, fapt ce se datorează modificărilor realizate de SFS în ceea ce privește Administrarea Fiscală. De asemenea, a fost demonstrat faptul că o creștere a numărului de controale fiscale nu înseamnă neapărat și o creștere a încălcărilor fiscale, ci din contră, aceasta fiind invers proporțională.

Perfecționarea în continuare a procesului de colectare a impozitelor și taxelor, prin promovarea conformării voluntare a contribuabililor, este deosebit de necesară administrării fiscale actuale. De asemenea pentru conformarea benevolă a contribuabililor, Serviciul Fiscal de Stat ar trebui să ofere toate sursele de informație pentru efectuarea unei analize a acțiunilor întreprinse de acesta.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Codul fiscal, Titlul V „Administrarea fiscală”, disponibil: <http://www.lex.md/fisc/codfiscaltxtro.htm>.
2. Codul fiscal, Titlul I „Dispoziții generale”, Articolul 9 „Administrarea Fiscală”, disponibil: <http://www.lex.md/fisc/codfiscaltxtro.htm>.
3. Biroul Național de Statistică, Raportul „Indicatori vizînd activitatea IMM în anul 2016...2020”, disponibil: www.statistica.gov.md.
4. Serviciul Fiscal de Stat, Raportul „Date statistice privind rezultatele controalelor fiscale efectuate de către SFS”. disponibil: www.sfs.md.
5. BELOSTECINIC, Gr., SAKOVICI, V., MOISEENCO, E. *Securitatea economică a statului: teorie, metodologie, practică*. Chișinău: ASEM, 2011. ISBN 978-9975-75-574-0.
6. „Perfecționarea Administrării Fiscale În Republica Moldova...” , disponibil: https://ince.md/uploads/files/1548329978_autoreferat-teza-doctor-veronica-sireteanu-vragaleva-cu-semnaturi.pdf.
7. *Administrarea fiscală a Republicii Moldova : prezent și viitor*, disponibil: https://www.researchgate.net/publication/316696565_Administrarea_fiscală_din_Republica_Moldova_prezent_si_viitor.

Coordonatorul științific: BULGAC Corina, dr., lect. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: corina-777@mail.ru